

Kalajoen kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetusten perusteet 1.9.2022 alkaen

Yleiset periaatteet

Perusopetuslain 32 §:n mukaan esi-, perus- ja lisäopetusta saavalle oppilaalle on järjestettävä kuljetus, mikäli koulumatka ylittää 5 kilometriä tai oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen koulumatka muutoin muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Lisäksi noudatetaan Kalajoen kaupungin sivistyslautakunnan hyväksymiä kuljetusperusteita.

Perusopetuslakiin perustuvaa oikeutta koulumatkaetuun ei ole oppilailla, jotka osallistuvat perusopetukseen valmistavaan opetukseen tai jotka osallistuvat perusopetukseen ylitettyään oppivelvollisuusiän.

Kalajoen kaupungin sivistyslautakunnan linjaukset 1.1.2022 alkaen

- Kalajoen kaupunki järjestää koulukuljetuksen 0-2. luokan oppilaille, joiden koulumatka on yli 3 kilometriä.
- Koululiitu -ohjelman mukaan vaarallisille tieosuuksille järjestetään koulukuljetus suosituksen mukaan (Liitteet 1-4). Vaaralliset tienylitykset on määritelty tarkemmin näissä perusteissa alempana, KOULULIITU-ohjelmaa käytetään muutoin suuntaa antavasti vaarallisiin tienylityksiin.
- Yhteishuoltajuuden perusteella silloin, kun oppilaan koulumatka voidaan järjestää etävanhemman luota olemassa olevin koulureitein Kalajoen kaupungin alueella (Sivistysltk 2.11.2016 § 80).

Oppilaan lähikoulu ja koulumatkan mittaaminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämisaikojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. (Perusopetuslaki 628/1998, 6 § 1 mom.)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle sekä esi- ja lisäopetusta saavalle oppilaalle lähikoulun tai muun soveltuvan opetuksen järjestämipaikan. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan osoittaa opetuksen järjestämipaikaksi myös varhaiskasvatuspaikka. (Perusopetuslaki 628/1998, 6 § 2 mom.)

Kuljetus järjestetään ainoastaan oppilaan lähikouluun. Jos huoltaja hakee oppilaalle koulunvaihtoa toiseen kouluun kuin lähikouluun, on hän vastuussa oppilaan kuljetuksesta. Lähikoulualueet muuttuivat syksyn 2020 alusta ja tällöin päätettiin, että entisen Rahjan lähikoulualueen ja osa entisen Etelänykylän lähikoulualueen oppilaista voivat lukuvuosina 2020-2021 (kaikki siirtyvät oppilaat), 2021-2022 (tulevat ykköset) ja 2022-2023 (tulevat ykköset) päättää lähikoulun myös Raumankarin yhtenäiskouluun (Rahja) tai Tyngän aluekouluun (Etelänykylä), KH 12.8.2019 § 197.

Koulumatka mitataan kodin portilta koulun portille lyhintä jalankulku- tai pyöräilykelpoista reittiä myöden. Jos portteja on useampia tontilla, käytetään sitä porttia, mistä on esteettömin yhteys kulkuväylälle ja sitä suuntaa, mistäpäin oppilas saapuu kouluun tai kotiin. Kuljetusta ei järjestetä kotipihasta vaan oppilaan on saavuttava hänelle osoitetulle pysäkillä. Pysäkki on joko bussipysäkki tai tienhaara päätien varressa.

Kalajoen lähikoulualueet:

- 1) Tyngän koulun ja Merenojan yhtenäiskoulun lähikouluraja tulee Etelänykyläntiellä siten, että numerosta 486 pienempään lähikoulu on Merenojan yhtenäiskoulu. Etelänykyläntie 487 isompaan oppilaiden lähikoulu on Tyngän aluekoulu. Kalajoentiellä koulujen raja pidetään ennallaan numeron 505 kohdalla, jota pienimmistä numeroista siirrytään Merenojan yhtenäiskoululle ja isommista numeroista Tyngän aluekouluille
- 2) Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden koulupaikka määritellään sen mukaan, missä oppilaan tarvitsema opetus ja tuki voidaan parhaalla mahdollisella tavalla järjestää.

3) Raution koulun ja Tyngän aluekoulun raja kulkee Kärkinen-Typpö kylien välissä, joiden lähikoulu on vielä Tyngän aluekoulu. Typpöstä Sieviin päin alkaa Raution koulun lähikoulualue.

Kohdat 1-4 KH 12.8.2019 § 197

Kohta 5 Sivltk 20.10.2014 § 56

Tien vaarallisuus

Teiden vaarallisuutta mitataan KOULULIITU-ohjelmalla. Tienylitysten vaarallisuuden arvioimiseen KOULULIITU-ohjelmaa käytetään suuntaa antavasti.

Esioppilas, joka ei ole kuljetusoikeutettu ja joka käy esiopetuksen varhaiskasvatuksen toimipisteessä on aina saatettava huoltajan toimesta. Varhaiskasvatuksen toimipisteelle eskarilaisen huoltaja voi kuitenkin antaa kirjallisen luvan koulumatkan kulkemiseen omatoimisesti. Lupalomake liitteenä 1.

Liitteen 1 lupalomakkeella voi huoltaja antaa myös kirjallisen luvan ylittää vaarallinen tie tai kulkea koulumatka omatoimisesti kaupungin määrittelemillä vaarallisilla tieosuuksilla. Lupa on aina lukuvuosikohtainen.

Kalajoen koulut 1.8.2020 alkaen ja koulujen rehtorit / johtajat

Merenojan yhtenäiskoulu, Pohjankyläntie 6, 85100 Kalajoki – Mia Rytty 044 4691 853

Raumankarin yhtenäiskoulu, Leipämäentie 8, 68100 Himanka – Anna-Maria Palo 044 4691 873

Raution koulu, Löttäläntie 151, 85180 Rautio – Simo Törnvall 044 4691 389

Tyngän aluekoulu, Tilvistie 33, 85140 Tyngä – Marena Hannula 044 4691 353

Koulumatkaetuuden hakeminen ja sitä koskeva päätös

Kalajoen kaupungin kuljetusvastaava mittaa tulevien 0, 1 ja 7.luokkien oppilaiden koulumatkat ja tiedottaa kuljetusetuudesta huoltajalle pääsääntöisesti Wilman kautta.

- Varhaiskasvatuksen toimistosihteeri ilmoittaa kuljetusvastaavalle esiopetuksen oppilaat, joille ei ole hakuvaiheessa haettu täydentävää varhaiskasvatusta. Kuljetusvastaava tarkastaa heidän kuljetusoikeutensa ja tiedottaa siitä koteihin.
- Ensimmäiselle luokalle ilmoittautumislomakkeella on kohta koulukuljetuksista. Siinä ilmoitetaan lapsen koulumatkanpituus lähikouluun ja onko oppilas kuljetusoikeutettu vai ei.
- Kuljetusvastaava tarkistaa Merenojan yhtenäiskouluun tulevien seiskaluokkalaisten koulumatkanpituudet ja ilmoittaa kuljetusetuudesta koteihin Wilman kautta. Pääsääntöisesti Raumankarin yhtenäiskoulun tuleva seiskaluokkalainen on ollut jo 6. luokalla kuljetusoikeutettu ja sama oikeus jatkuu läpi perusopetuksen.

Ristiriitatilanteissa matkan pituudesta matkan mittaaminen tarkistetaan kunnan teknistenpalveluiden toimesta heidän karttaohjelmallaan tai kalibroidulla mittauslaitteella maastossa.

Harkinnanvarainen koulukuljetus

Oppilaalla on oikeus koulumatkaetuuteen myös silloin, kun matka muodostuu oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi (perusopetuslaki 628/1998, 32 §).

Huoltaja voi anoa oppilaalle koulukuljetusta koulukuljetushakemuksella. Koulukuljetusta voi anoa yhteishuoltajuuteen, lääkärinodistukseen tai talvikuljetukseen perustellusti. Samalla lomakkeella anotaan myös omakustannekuljetus kaupungin kuljetuksissa, joka laskutetaan huoltajalta. Päätöksen kuljetuksesta tekee varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen palveluvastaava (1.1.2022 alkaen).

Koulukuljetuspäätöksestä on oikeus hakea muutosta oikaisuvaatimuksella sivistys- ja kulttuurilautakunnalle. Koulukuljetuksen hakulomake löytyy kaupungin nettisivuilta.

Kuljetusvastaava voi tarvittaessa pyytää asiantuntijalausunnon siitä, onko koulumatka oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Asiantuntijalausunnon voi antaa esimerkiksi lääkäri, psykologi,

riistanhoitoyhdistyksen edustaja tai poliisiviranomainen. Ensisijaisesti lääkärin lausunto pyydetään Kalajoen kaupungin järjestämästä terveydenhuollosta.

Petovaaraan perustuvat kuljetukset myönnetään kirjallisen hakemuksen perusteella tapauskohtaisesti. Huoltajan tulee liittää hakemuksen liitteeksi riistanhoitopiirin, riistanhoitoyhdistyksen tai petojen liikkeitä ja petokantaa laskevien tahojen lausunto petohavainnoista. Riistanhoitoyhdistys tai vastaava taho ei määrittele kuljetustarvetta. Petojen esiintyminen ei ole kuljetuksen myöntämisperuste, vaan käyttäytymiseen tulee liittyä häiriökäyttäytymistä eli jatkuvaa liikehdintää kyseisellä piha-alueella. Kaupunki tarvittaessa pyytää lausunnon Pohjois-Suomen poliisilaitoksen petoyhdyshenkilöltä.

Koulukuljetusten käytännön järjestelyt

Kaupunki ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta oppilaan koko koulumatkalle vaan oppilas voi joutua kävelemään tai pyöräilemään osan koulumatkasta pysäkillä. 0-2. luokan oppilaan osittain omatoimisesti kulkema matka ei saa ylittää 3 kilometriä eikä 3-9. luokkalaisten yli viittä kilometriä. Oppilaan koulumatkan kestoon huomioidaan omatoimisesti kuljettu matka niin, että koulumatka odotuksineen ei saa ylittää alle 12-vuotiailla 2,5 tuntia ja yli 12-vuotiailla ja erityisen tuen päätöksen oppilailla 3 tuntia.

Maksuttomaan koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan huoltajalle voidaan maksaa korvaus, jos huoltaja itse hoitaa oppilaan kuljetuksen. Päätös on aina tapauskohtainen ja korvauksesta tehdään vapaamuotoinen hakemus opetuspalveluiden palvelualuejohtajalle / sivistys- ja hyvinvointijohtajalle (1.1.2022 alkaen) ja kilometrikorvaus maksetaan jälkikäteen kuukausittain toteutuneiden kilometrien mukaan. Korvaus on kulloinkin voimassa oleva KELA:n oman auton käytöstä maksettava korvaus.

Koulukuljetuksen odotusaikojen valvonnasta ja ohjatussa toiminnasta sekä matkojen aikaisesta turvallisuudesta oppilaan koulu huolehtii tiedottamallaan ja koulun järjestyssääntöihin kirjatulla tavalla. Koulun tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta, koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamis- tai väkivallantapauksista tai muista ongelmista kaikkiin osapuoliin. Kuljettajalla on vastuu puuttua tilanteisiin koulumatkalla, opastaa ja ohjata sekä ilmoittaa oppilaan koululle koulumatkalla tapahtuvista ongelmatilanteista. Kuljetusvastaava vastaa koulumatkojen suunnitteluun ja aikataulutukseen liittyvistä asioista, mutta on vastuussa ilmoittaa myös oppilaan koululle mahdollisista häiriökäyttäytymisistä.

Oppilaan tietojen luovuttaminen

Koulukuljetuksiin osallistuu oppilaita, joiden kohdalla kuljetusten toimivuus ja luotettavuus sekä hyvä yhteistyö vanhempien kanssa on erityisen tärkeää. Opetuksen järjestäjä voi antaa kuljetusoppilaasta palveluntuottajalle vain ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä kuljetuksen järjestämiseksi. Huoltaja voi ilmoittaa kuljettajalle omasta lapsestaan sellaista tietoa, jotka katsovat koulukuljetuksen näkökulmasta tarpeelliseksi.

Kuljetusvastaava ilmoittaa liikennöitsijälle kuljetusoppilaan etunimen, sukunimen, luokan, kotiosoitteen, pysäkin ja koulun, minne oppilas viedään ja haetaan. Lisäksi lisätietoina annetaan esim. tieto pyörätuolista/muista apuvälineistä tai muista lapsen erityisistä kuljetustarpeista, jolloin kuljettaja osaa varata autoon tarvittavat apuvälineet ja sijoitella oppilaat autoon niin, että kaikilla on turvallista matkustaa.

Esikoululaisen täydentävä hoito ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta

Jos oppilaalle on varattu hoitopaikka varhaiskasvatuksesta tai perusopetuksen oppilaalle aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa, ei oppilas ole oikeutettu koulukuljetukseen niinä päivinä, kun hän on hoidossa tai toiminnassa. Huoltajat vastaavat tällöin lapsen kuljetuksesta hoitoon ja hoidosta kotiin.

Jos oppilaan kuljetusoikeuteen liittyvät kriteerit täyttyvät, on oppilas oikeutettu kuljetukseen niinä päivinä, jolloin hänelle ei ole varattu hoitoa tai toimintaa. Koulukuljetuspäivien tulee kuitenkin olla kiinteät, jotta osataan varata kaikille kuljetettaville riittävät paikat ja kuljetuspäivät tulee olla hyvissä ajoin tiedossa kuljettajalla. Jos kuljetuspäivät vaihtelevat jatkuvasti, ei kuljetusta pystytä järjestämään muutaman päivän varoitusajalla. Lisäksi kuljetusten suunnitteluun ja toteutukseen on varattava aikaa, jotta kaikilla tahoilla on riittävät tiedot oppilaan kulkemisesta. Näissä tapauksissa, jos vaihtelu on suurta, voidaan sopia, että huoltaja huolehtii oppilaan kuljetuksesta ja hänelle korvataan KELA:n määrittämä matkakorvaus.

Oppilasvakuutus

Kalajoen kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa, kouluhammashoitokäyntejä, koulun ja vanhempien yhdessä sopimia oppilaan terveyteen liittyviä käyntejä sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Vakuutus ei korvaa oppilaan tahallaan aiheuttamaa vahinkoa toiselle osapuolelle eikä vaatteiden, silmälasien tms. rikkoutumista. Vahingontekijä (myös alaikäinen) tai hänen huoltajansa joutuu korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Koulukuljetusten pelisäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa koulumatkan aikana. Kouluilla on nimetyt kuljetustenvälvojat aamu- sekä iltapäiväkuljetuksiin. Kuljetusten aikana kuljettaja ohjaa ja valvoo oppilaita. Kuljettaja tuo ilmi mahdolliset ongelmat kuljetuksissa koululle tai kuljetusvastaavalle, jotka ovat tarvittaessa kotiin yhteydessä.

- Suomessa on turvavöiden käyttöpakko. Koulukuljetuksissa on käytettävä turvavyötä niin linja-autossa kuin taksissa.
- Oppilaat eivät saa häiritä kuljettajaa ajon aikana eivätkä myöskään muita matkustajia
- Mikäli oppilas toistuvasti kehotuksista huolimatta ei noudata ohjeita, kuljettaja on velvollinen ilmoittamaan siitä koululle.
- Koulun rehtori / johtaja voi kieltäytyä ottamasta omaa ja muiden liikenneturvallisuutta vaarantavaa oppilasta koulukuljetukseen. Tällöin huoltaja vastaa oppilaan kuljetuksesta. Myös jatkuvissa kiusaamistapauksissa voidaan kiusaajalta evätä koulukuljetus.

Kalajoen koulukuljetusten yhteyshenkilö
Koulutusasiantuntija
hanna.nikupaavo@kalajoki.fi